ERKEKLERİN KADINLARDAN ÜSTÜN OLUŞU

Hamd Alemlerin Rabbi olan Allaha mahsustur. Ona hamd edip günahlarımızın bağışlanmasını temenni ederiz. Peygamber efendimiz Muhammede ﷺ, onun temiz ailesine ve ashabı- na Allahın selamı olsun. Şehadet ederim ki, Allahtan başka ilah yoktur ve Muhammed ﷺ onun kulu ve elçisidir.

Bu risaleyi yazmakta amacım günümüzde feminizm ve moder nizmle etkilenmiş kişilerin dinimizde erkek ve kadın rollerini tahrif etmeye çalışmalarını engellemek, erkek ve kadın rolleri ve makamları konusunda alimlerin görüşlerini belirtmekdir. Amacım kimise aşağılamak değil, alimlerin görüşlerini sunarak Hakkın yayılmasına yardımcı olmaktır. Tevfik Allahtandır.

1) İmam Kurtubi:

a) Kendi tefsirinde Nisa suresi 34-cü ayeti tefsir ederken şöyle demiştir:

"Şöyle de denilmektedir: Erkeklerin aklî olgunluk ve idarecelik bakımından bir üstünlükleri vardır. İşte bundan dolayı kadınlar üzerinde yöneticilik hakkı erkeklere verilmiştir. Yine denildiğine göre erkeklerin, kadınlarda bulunmayan bir şekilde ruhi bakımdan ve karakter itibariyle bir üstünlükleri vardır."

Devam eder: "Çünkü erkeklerin karakterinde (tabiatında) hararet ve kuruluk baskın olduğundan dolayı, erkekte bir kuvvet ve bir çetinlik bulunur. . Kadınların karakterinde ise baskın olan, nemlilik ve soğukluktur, O bakımdan, yumuşaklık ve

zayıflık anlamındaki hususlar karakterlerinde yer eder. Bu bakımdan, erkeklere, kadınlar üzerinde kıyam (yöneticilik, işlerini görüp gözetme) hakkı verilmiştir.”

b) Bakara suresi 228-ci ayeti tefsir ederken şöyle demiştir:
“Buna göre erkeğin üstünlük derecesi aklıyla, infaka olan gücü, diyet miras ve cihad iledir. Humeyd der ki: Buradaki derece sakaldır. Bu görüş nakil itibariyle ondan sahih olsa bile zayıftır.”

2) Ebubekir İbnul Arabi. İmam Kurtubi tefsirinde onun şu sözlerini nakl etmiştir:
“Bilmediği hususta söz söylemeyen kula ne mutlu. Özellikle **yüce Allah**'ın Kitabı hakkında. Erkeklerin kadınlara üstünlüğü akıllı bir kimse için gizli bir durum değildir. Eğer hiçbir şey olmasa dahi kadının erkekten yaratılmış olması bu konuda yeterlidir. Erkek kadının aslıdır. Ayrıca erkeğin,izni ile olmadıkça kadını tasarruftan alıkoyma yetkisi vardır. Onun izni olmadıkça (nafile) oruç tutamaz, ancak onunla birlikte hac edebilir.”
Buradakı üstünlüğün erkeğin kadın üzerindeki hakkının kadının kadının erkek üzerindeki hakkından daha fazla olduğu Izlenimini vermektedir. Peygamber efendimizin ﷺ söylediği gibi “Ben şayet bir kimseye Allah'tan başkasına secde etmeyi emredecek olsaydım, kadına kocasına secde etmesini emrederdim." (Ebu Davud Nikah 40, Tirmizi Radâ' 10, Müsned IV, 381)

3) İbn Abbas. Yine Kurtubi nakleder ki, İbn Abbâs da şöyle demiştir: Burada "derece" erkekleri kadınlarla güzel geçinmeye teşvik için bir işarettir. Mal ve huy itibariyle kadınlara karşı geniş olmaya bir işarettir. Yani daha faziletli olanın kendisini daha çok tutması, zaptetmesi gerekir.

İbn Atiyye der ki bu son derece harika bir görüştür.

4) İbn Kayyım el-Cevziyye. a) İbn Kayyım Zadul Mead eserinde akika kurbanı ile ilgili rivayetleri naklettikten sonra şöyle der:

“Allah Teâlâ erkeği, dişiye üstün kılmıştır. Nitekim bir âyette “Erkek, kadın gibi değildir” buyurmuştur. (Ali - İmran, 37)

Bu üstünlüğün icabı erkek, hükümlerde kadına tercihlidir. Şeriat bu üstün tutma işini şahitlik, miras ve diyet konularında bir erkeği iki kadına eşit sayarak getirmiştir. Aynı şekilde akika kurbanı da bu hükümlere katılmıştır.”

Yine şöyle söyler : “Akika kurbanı, çocuk adına köle azad etmeye benzemektedir. Çünkü çocuk, akikasına rehindir. Akika kurbanı onu bundan kurtarır, azad eder. Erkek için iki, kız için bir koyun kesilmesi daha uygundur. Nitekim iki kadın köleyi azad etme bir erkek köle azad etme yerine geçer.”

b) Başka bir yerde şöyle söyler : “Akika kurbanı meselesine gelince bunda da kadının, erkeğin yarı nispetinde tutulması, erkeğin şerefli oluşu ve Allah'ın onu, kadınlara göre imtiyazlı kılmasının bir gereğidir. Allah, bir insana erkek evlât vermekle onu sonsuz sevinç ve feraha kavuşturur.” (İbn Kayyım, Kıyas, 297-300. Tevhid yayınları.)

c) Kadın üzerine hizmetin vacib olduğu görüşünde olanlar şöyle delil getirmişlerdir: Allah'ın hitap ettiği insanlar katında maruf olan, kadının kocasına hizmette bulunmasıdır. Kadının keyfine bakması, kocasının ise hizmet etmesi, evi süpürmesi, (el

değirmeni ile) un öğütmesi, hamur yoğurması, çamaşır yıkaması, yatak yapması, evin sair işlerini görmesi münker olan (ya'dırganan) hususlardandır. Allah Teâlâ ise: “Kadınların hakları, örfe uygun bir şekilde vazifelerine denktir.” ve yine: “Erkekler kadınlar üzerine hâkimdirler.” buyurur. Kadın erkeğine hizmet etmez de, aksine karısına hizmette bulunursa, durum tersine dönüp kadın erkek üzerine hâkim olmaz mı? Bunu Zadul Mead-da söylemiştir.

5) Fahreddin er-Razi. Kendisinin bu konuda sert sözleri vardır. Hepsini kabul etmemekle bilikte nakl etmeyi faydalı buluyoruz.

a) Kerîm olan zat, neticenin hayır, rahat, sürür ve neş'e üzere son bulması için gayret eder. Binâenaleyh Cenâb-ı Hak, önce kız çocuğu verip, sonra da o kimseye erkek çocuk verince, sanki o kimseyi gamdan sürura geçirmiş olur ki bu, son derece keremli bir istir. Ama önce erkek çocuk, sonra kız çocuk verince, sanki o kimseyi, sürûrdan kedere geçirmiş olur. Bundan dolayı Cenâb-ı Hak, kız çocuğu vermeyi önce zikretmiş, ikinci olarak da erkek çocuğun hibe edilişinden bahsetmiştir. İşte böylece Allah, o kimseyi kederden sevince geçirmiş olur. İşte kereme uygun düşen de budur. Bunu tefsirinde Şura 49-u tefsir ederken söylemiştir.

b) Ayeti tefsir ederken yine, erkeklerin marife ile zikr edilmesinin onların daha efdal oluşuna bağlamıştır.

c) Bakara suresi 228-ci ayeti tefsir ederken şöyle demiştir:
“Bil ki erkeğin kadına olan üstünlüğü bilinen bir keyfiyettir. Fakat onun bu üstünlüğünün burada zikredilişinin şu iki

sebebten dolayı olması mümkündür:

1) Erkek şunlarda kadından daha üstündür.

a) Akıl,

b) Diyet,

c) Miras,

d) Devlet başkanlığı, hakimlik ve şahidliğe uygun olması

e) Hanımının üzerine evlenebilmesi ve ona karşı bir şahsiyet sahibi olması.. Kadının kocasına karşı aynı şekilde olması mümkün değildir.

f) Mirasta kocanın hissesinin, kadının hissesinden daha çok olması.

ğ) Kocanın, kadını boşayabilmesi. Koca, hanımını boşadıktan sonra, kadın istese de istemese de, koca kadına müracaat etme, yani tekrar nikahlama yetkisini haizdir. Fakat kadın kocasını boşayamayacağı gibi, boşandıktan sonra da erkeğine müracaat etme hakkı yoktur ve kocasını, kendisine müracaattan da alıkoyamaz.

2) Bundan murad, her iki taraf arasında menfaat ve lezzetlerin müşterek olmasıdır. Çünkü evlilikten maksad, sükûnet, ülfet, sevgi, yeni nesiller meydana getirmek, yardımcılar ve ahbabın

çoğaltılması, lezzetler elde etmektir. Bütün bunlar, iki taraf arasında müşterektir. Hatta bu hususlarda, kadının payının erkeğinkinden daha çok olduğu söylenebilir. Sonra erkek kadının haklarından bazılarını tek başına yüklenmektedir. Bu da, mihir ve nafakanın erkeğe âit olması, erkeğin kadını her türlü kötülükten koruması, kadının ihtiyaçlarını yerine getirmesi ve onu çeşitli afetler ile belâlardan koruyup muhafaza etmesi.

Bundan dolayı, kadının kocasına karşı hizmeti yerine getirmesi daha gereklidir. Bu, **Hak teâlâ**'nın, "Erkekler kadınlar üzerine hakimdirler. Bu, Allah onlardan kimini (erkekleri) kiminden (kadınlardan) üstün kılmış olması ve de (erkeklerin onlara) mallarından infâk etmeleri sebebiyledir" (Nisa, 34) ayetinde ifâde edildiği gibidir. **Hazret-i Peygamber** (sallallahü aleyhi ve sellem)'in, "Eğer bir kimseye, Allah'tan başkasına secde etmesini emretseydim, kadının kocasına secde etmesini emrederdim" Tirmizi, Redâ, 10 (3/465). buyurduğu rivayet edilmiştir.Daha sonra **Hak teâlâ** ayetin sonunda, "Allah azîz ve hâkimdir" yani "karşısında durulamayan bir galiptir, hüküm ve fiillerinde isabetlidir ve bunlara abes, akılsızlık, yanlışlık ile bâtıllık gibi şeyler arız olamaz" buyurmuştur.

d) Yine Razi Nisa suresi 34-cü ayeti tefsir ederken şöyle demektedir:

“**Erkeği Kadından İleri Kılan Sebepler**

Birinci Sebep: Cenâb-ı Hakk'ın, "Çünkü Allah onlardan bazısını (erkekleri), bazısından (kadınlardan) üstün kılmıştır" buyruğu ile belirttiği husustur. Bil ki erkekler pekçok yönden kadınlardan üstündür. Bunların bir kısmı hakiki sıfatlar, bir kısmı ise şer'i hükümlerdir. Hakikî sıfatlara gelince, bil ki hakikî üstünlüğün neticesi şu iki şeye dayanır:

a) Bilgi (ilim),

b) Kudret (güç-kuvvet)..

Erkeklerin akıllarının ve bilgilerinin daha çok olduğu hususunda şüphe yoktur. Yine erkeklerin güç ve meşakkatli işlere karşi kuvvetlerinin daha fazla olduğu hususunda da şüphe yoktur. İşte bu iki sebepten ötürü akıl, sebat, kuvvet, genel manada yazı yazma, binicilik ile atıcılık, peygamberler ile alimlerin erkeklerden oluşu, gerek büyük gerek küçük imametin (namaz imamlığı ve devlet başkanlığının) erkeklere verilmiş olması; cihad, ezan, hutbe, itikaf, had ile kısas hususlarındaki şahadet

-ki bu sayılanlar alimlerce ittifakla kabul edilmiştir-, Şafiî (r.h)'ye göre evlilik, mirastaki hissenin fazlalığı, mirrista asabe oluş, gerek kasten gerekse hataen adam öldürmede diyeti yüklenme, kasame, nikahta velayet, talak, ric'at (talaktan dönüş), birden çok kadınla evlenebifme ve doğan çocukların erkeklere nisbet edilmesi hususlarında, erkeklerin kadınlardan üstünlüğü söz konusudur. Bütün bunlar, erkeklerin kadınlardan üstün olduğuna delâlet eder.”

6) en-Nesefi. Nesefi Nisa 34-ü tefsir ederken şunları söylemektedir: Allah erkekleri akıl, azim, yetenek, kararlılık, güvenli olmaları, güç, kuvvet ve kudret sâhibi bulunmaları, uzak görüşlü olmaları, savaşta öncülük etmeleri, yükün onlarda olması bakımından kâdırılardan üstün kılmıştır. Aynı şekilde tastamam olarak oruç tutmaları ve namazlarını tam ve kamil manada kılmaları, peygamberliğin, devlet başkanliğinın (hilafetin), İmâmetin (liderliğin) bunlara verilmesi, ayrıca cemaate imâmlık etmeleri, müezzin olmaları, hutbenin onlar tarafından okunması, cemaatin erkeklerden oluşması, Cuma namazının erkeklere farz olması gibi nedenlerden ötürü de erkekler kâdırılardan üstündürler.

İmâm-ı A'zam Ebû Hanîfe'ye göre Kurban bayramı günlerinde Teşrik Tekbirleriyle yükümlü olmaları, had ve kısas cezâlarının uygularınasında erkeklerin şâhitliklerinin geçerli kılınması, keza erkeklerin mirasta kâdırıların aldıklarının iki katını almaları gibi konularda da erkekler kâdırılardan üstündürler. Aynı zamanda miras konusunda asabe olmaları hâlinde miras hakkını elde etmeleri, nikah (evlenme) ve talak (boşama) hakkının erkekler elinde olması, soyun (nesebin), erkekler yoluyla devam ettirilmiş olması, sakal sâhibi olmaları ve sarık takmaları açısından da erkekler kâdırılardan üstündürler.

Diğer taraftan kâdırıların nafakalannı sağlamak da erkeklere âittir. Kaldı ki ayrıca bu âyet, kâdırıların nafakalannın (ihtiyaçlarının) sağlarınasının erkeklere vacip (farz) olduğunun da delilidir.

7) Es-Serahsi. “Kasım'ın bildirdiğine göre Hz, Aişe, evli iki köle azad etmek isteyip bunu Resulullah'a (Sallallahu aleyhi ve Sellem) danışınca, Hz. Peygamber (Sallallahu aleyhi ve Sellem) önce erkeği, sonra da kadını azad etmesini söyledi.(--- Beyhaki, es-Sünenu'l-Kübra (7/222)” Bu hadis hakkında es-Serahsi, el-Mebsut kitabında erkeklerin daha üstün olduğunu göstermek

Için Peygamber sallahu aleyhi ve sellemin böyle yaptığını söylemiştir.

Makalenin müminler için faydalı olması dileğiyle..